

VYKONÁVACIE NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2019/1132**z 2. júla 2019,****ktorým sa poskytuje Írsku dočasná výnimočná pomoc na prispôsobenie odvetvia s hovädzím a teľacím mäsom**

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 221 ods. 1,

keďže:

- (1) Odvetvie s hovädzím a teľacím mäsom je už tradične najnestabilnejším agropotravinárskym odvetvím v dôsledku viacerých faktorov, a to predovšetkým obmedzeného prístupu na trhy tretích krajín a klesajúcej domácej spotreby. Ďalšie nové výzvy sa objavujú z dôvodu obáv z prispievania tohto odvetvia k emisiám skleníkových plynov.
- (2) Štruktúra odvetvia s hovädzím a teľacím mäsom ho robí zraniteľným, najmä kvôli jeho dlhého životného cyklu a vysokým nákladom spojeným s nadmernou produkciou. Tieto faktory sa ešte zhoršili plánovaným odchodom Spojeného kráľovstva z Únie a neistotami súvisiacimi s budúcimi colnými sadzbami, ktoré Spojené kráľovstvo zavedie po odchode z Únie. Spojené kráľovstvo je hlavným trhom pre odbyt hovädzieho a teľacieho mäsa, ktorý je kľúčový pre udržanie celého odvetvia s hovädzím a teľacím mäsom v Únii. Súčasne je toto odvetvie vystavené požiadavkám obchodných partnerov týkajúcim sa zvýšeného prístupu na trh Únie.
- (3) Tieto problémy sú oveľa naliehavejšie v prípade írskeho odvetvia s hovädzím a teľacím mäsom. To je sústredené do malých chovov v chudobnejších regiónoch krajiny, v ktorých sú alternatívne možnosti produkcie obmedzené. Po rokoch stagnácie cien hovädzieho mäsa v Írsku klesli hrubé marže v minulom roku o 11 až 19 %, pričom najväčšie straty utrpeli farmy s dojčiacimi kravami.
- (4) Odvetvie s hovädzím a teľacím mäsom v Írsku je jednak rozsiahle a zároveň značne závislé od vývozu. Päť zo šiestich ton vyprodukovaného hovädzieho mäsa sa vyváža a takmer 50 % vývozu smeruje do Spojeného kráľovstva. Neistota súvisiaca s odchodom Spojeného kráľovstva vytvára tlak na znižovanie cien a ešte viac zhoršuje situáciu producentov hovädzieho mäsa v Írsku. To sa v skutočnosti dialo niekoľko mesiacov pred oznámenými dátumami vystúpenia Spojeného kráľovstva z Únie.
- (5) Pri takej výraznej produkcii hovädzieho mäsa v Írsku sa trh prispôbuje len veľmi pomaly, pretože zvieratá sú väčšinou zabíjané v neskoršom veku – 18 až 30 mesiacov života. Tento systém produkcie mäsa je prispôbený práve požiadavkám trhu s hovädzím mäsom v Spojenom kráľovstve. Úsilíu vstúpiť na nové trhy stále bránia obmedzenia tretích krajín, ktoré vyplývajú najmä zo zastaraných požiadaviek na zdravie zvierat.
- (6) Vzhľadom na uvedené špecifické problémy, ktorým čelia írski producenti mäsa, je v záujme udržania stability trhu s hovädzím a teľacím mäsom v Únii potrebné prijať opatrenia na zlepšenie konkurencieschopnosti írskeho hovädzieho mäsa. V nadväznosti na potrebu zabrániť tomu, aby sa tlak na znižovanie cien írskeho hovädzieho mäsa rozšíril do iných členských štátov, sa tieto problémy javia ako konkrétne problémy v zmysle článku 221 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013. Tieto špecifické problémy nemožno vyriešiť opatreniami prijatými podľa článku 219 alebo 220 uvedeného nariadenia. Na jednej strane nesúvisia s konkrétnym výrazným narušením trhu alebo jeho ohrozením. Na druhej strane opatrenia stanovené v tomto nariadení nie sú prijímané v kontexte boja proti šíreniu niektorých z nákaz.
- (7) Okrem toho dostupné nástroje v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky (ako napr. verejná intervencia a pomoc na súkromné skladovanie) nie sú dostatočné na to, aby vyriešili potreby odvetvia s hovädzím a teľacím mäsom v Írsku. Preto je vhodné poskytnúť Írsku finančný grant na podporu poľnohospodárov v tomto odvetví, ktorí sa snažia zvýšiť svoju konkurencieschopnosť a udržateľnosť vrátane prispôsobenia ich produkcie iným požiadavkám, ako sú požiadavky Spojeného kráľovstva.

(¹) Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 671.

- (8) Pomoc Únie poskytnutá Írsku by sa mala riadiť hlavnými charakteristikami jeho odvetvia s hovädzím a teľacím mäsom vrátane zohľadnenia počtu poľnohospodárov špecializujúcich sa na chov hovädzieho dobytku a ich vystaveniu následkom zníženého vývozu.
- (9) Írsko by malo vypracovať opatrenia zamerané na zníženie produkcie a reštrukturalizáciu svojho odvetvia s hovädzím a teľacím mäsom s cieľom zachovať jeho dlhodobú životaschopnosť na základe jednej alebo viacerých z týchto činností: podpora environmentálnej a hospodárskej udržateľnosti, hľadanie nových trhov a zvýšenie kvality hovädzieho a teľacieho mäsa.
- (10) Írsko by malo túto pomoc využiť opatreniami, ktoré sú objektívne a nediskriminačné, vyhnúť sa narušeniam trhu a hospodárskej súťaže a zároveň zabezpečiť, aby konečnými prijímateľmi tejto pomoci boli poľnohospodári z odvetvia s hovädzím a teľacím mäsom.
- (11) Keďže suma určená Írsku pokrýva iba časť skutočných nákladov poľnohospodárov z odvetvia s hovädzím a teľacím mäsom, Írsko by malo mať možnosť poskytnúť tým poľnohospodárom dodatočnú pomoc pri dodržaní rovnakých podmienok objektívnosti, nediskriminácie a nenarúšania hospodárskej súťaže.
- (12) Aby Írsko malo istú flexibilitu pri rozdeľovaní tejto pomoci tak, ako si dané okolnosti vyžadujú, malo by mať možnosť spojiť ju s inými formami finančnej podpory z Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu a Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka.
- (13) V súlade s článkom 221 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 by sa toto nariadenie malo obmedziť na obdobie maximálne 12 mesiacov, ktoré začne plynúť dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Platby, ktoré Írsko vyplatí prijímateľom po uplynutí tejto lehoty, by nemali byť oprávnené na financovanie z prostriedkov Únie.
- (14) S cieľom zaručiť transparentnosť, monitorovanie a správne nakladanie s poskytnutými sumami by Írsko malo Komisii poskytovať určité informácie, najmä informácie o konkrétnych opatreniach, ktoré chce prijať, kritériách použitých na rozdelenie pomoci, ako aj opatreniach prijatých s úmyslom zabrániť narušeniu hospodárskej súťaže na príslušnom trhu.
- (15) S cieľom zabezpečiť, aby poľnohospodári dostali pomoc čo najskôr, by Írsko malo mať možnosť vykonávať toto nariadenie bezodkladne. Preto by sa toto nariadenie malo uplatňovať odo dňa nasledujúceho po jeho uverejnení.
- (16) Opatrenia stanovené v tomto nariadení sú v súlade so stanoviskom Výboru pre spoločnú organizáciu poľnohospodárskych trhov,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

1. Únia poskytne Írsku pomoc v celkovej výške 50 000 000 EUR ako výnimočnú pomoc na prispôbenie určenú poľnohospodárom z odvetvia s hovädzím a teľacím mäsom za podmienok stanovených v odsekoch 2 až 5.
2. Írsko túto sumu použije na opatrenia uvedené v odseku 3. Opatrenia sa prijímajú na základe objektívnych a nediskriminačných kritérií, za predpokladu, že výsledné platby nespôsobia narušenie hospodárskej súťaže.
3. Opatrenia prijaté Írskom sa použijú na zníženie produkcie alebo reštrukturalizáciu odvetvia s hovädzím a teľacím mäsom a na jeden alebo viacero z týchto cieľov:
 - a) vykonávanie systémov kvality v odvetví s hovädzím a teľacím mäsom alebo projekty podpory kvality a pridanej hodnoty;
 - b) podpora diverzifikácie trhu;
 - c) ochrana a zvyšovanie environmentálnej, klimateckej a hospodárskej udržateľnosti poľnohospodárov.
4. Írsko zabezpečí, že ak priamymi prijímateľmi platieb z pomoci Únie nebudú poľnohospodári z odvetvia s hovädzím a teľacím mäsom, hospodársky prospech z pomoci Únie im bude zabezpečený v plnej miere.

5. Výdavky Írska v súvislosti s platbami na opatrenia uvedené v odseku 3 spĺňajú podmienky pomoci Únie iba za predpokladu, ak sa tieto platby vykonajú najneskôr do 31. mája 2020.
6. Opatrenia na základe tohto nariadenia možno kumulovať s inou podporou financovanou z Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu a Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka.

Článok 2

Írsko môže poskytnúť dodatočnú vnútroštátnu podporu na opatrenia prijaté podľa článku 1 až do maximálnej výšky 100 % sumy uvedenej v článku 1, a to na základe objektívnych a nediskriminačných kritérií za predpokladu, že realizované platby nespôsobia narušenie hospodárskej súťaže.

Írsko vyplátí dodatočnú podporu najneskôr do 31. mája 2020.

Článok 3

Írsko oznámi Komisii:

- a) bezodkladne a najneskôr 31. júla 2019:
- i) opatrenia, ktoré chce prijať;
 - ii) kritériá výberu spôsobov poskytovania pomoci;
 - iii) predpokladaný vplyv opatrení;
 - iv) činnosti kontroly dosahovania predpokladaného vplyvu;
 - v) činnosti zabráňovania narušenia hospodárskej súťaže;
 - vi) výšku dodatočnej podpory poskytnutej podľa článku 2;
- b) najneskôr do 31. júla 2020 celkové vyplatené sumy na každé opatrenie (v prípade potreby zvlášť ako pomoc Únie a zvlášť ako dodatočná podpora) a počet a druh príjemcov a posúdenie účinnosti daného opatrenia.

Článok 4

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 2. júla 2019

Za Komisiu
predseda
Jean-Claude JUNCKER